

กฎกระทรวง

ศกยภาพทางเทคนิคของผู้ขอรับใบอนุญาตเกี่ยวกับวัสดุกัมมันตรังสี

พ.ศ. ๒๕๖๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๘ (๘) และมาตรา ๒๙ (๑) (ข) แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยคำแนะนำของคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันต้ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“ผู้ขอรับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้ขอรับใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้วัสดุกัมมันตรังสีตามมาตรา ๑๙ (๑)

ข้อ ๒ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องจัดให้มีสถานที่จัดเก็บหรือสถานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับวัสดุกัมมันตรังสีที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมีโครงสร้างที่มีความมั่นคงแข็งแรง โดยผนังห้องทุกด้านรวมพื้นและเพดาน ต้องสามารถป้องกันระดับรังสีให้อยู่ในเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดและสามารถรองรับน้ำหนักเครื่องมือที่บรรจุวัสดุกัมมันตรังสีและส่วนประกอบทั้งหมด

(๒) ต้องไม่มีวัตถุอันตรายอื่นและอาหารเก็บรวมอยู่ และมีมาตรการหรือระบบป้องกัน และแก้ไขอุบัติเหตุหรืออุบัติภัยที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม แผ่นดินไหว

(๓) ต้องได้รับการประเมินและออกแบบตามมาตรฐานความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยทางรังสีของการใช้ประโยชน์วัสดุกัมมันตรังสีนั้น และเป็นไปตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๙๑

(๔) ต้องมีการประเมินความปลอดภัยทางรังสี โดยบริเวณที่ปฏิบัติงานทางรังสีต้องมีปริมาณรังสีที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับไม่เกิน ๔๐๐ ไมโครซีเวิร์ตต่อสัปดาห์ และบริเวณที่มีผลกระทบต่อประชาชนทั่วไป ต้องมีปริมาณรังสีที่ประชาชนทั่วไปได้รับไม่เกิน ๒๐ ไมโครซีเวิร์ตต่อสัปดาห์

ข้อ ๓ ห้ามมิให้ตั้งสถานที่จัดเก็บหรือสถานที่ประกอบกิจการวัสดุภัณฑ์อันตรายประเภทที่ ๑ ประเภทโรงงานฉายรังสีทางอุตสาหกรรมภายในระยะห้าร้อยเมตรจากเขตพระราชฐาน เว้นแต่ในกรณี มีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ เลขาธิการอาจประกาศกำหนดเปลี่ยนแปลงได้

ข้อ ๔ ในกรณีที่สถานที่จัดเก็บหรือสถานที่ประกอบกิจการวัสดุภัณฑ์อันตรายประเภทที่ ๑ ประเภทโรงงานฉายรังสีทางอุตสาหกรรม ตั้งอยู่ใกล้เขตบ้านจัดสรรหรือที่ดินจัดสรรเพื่อการพักอาศัย ตึกแถวหรือบ้านแถวเพื่อการพักอาศัย หรืออาคารชุดพักอาศัย ศูนย์การค้า โรงเรียนหรือสถานศึกษา วัดหรือศาสนสถาน สถานพยาบาล โบราณสถาน สถานที่ทำการงานของหน่วยงานของรัฐหรือเขตอนุรักษ และเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องจัดให้มีความมั่นคงปลอดภัยทางรังสีและมาตรการด้านความปลอดภัยทางรังสี ตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๙๑

ข้อ ๕ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องจัดให้มีเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องใช้ ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องสำรวจรังสีหรือเครื่องเฝ้าระวังปริมาณรังสีที่เหมาะสมกับชนิดของรังสีที่เกิดขึ้นจาก วัสดุภัณฑ์อันตรายและลักษณะการใช้ประโยชน์ที่สอดคล้องกับแผนป้องกันอันตรายทางรังสี และต้องได้รับการสอบเทียบมาตรฐานของเครื่องสำรวจรังสีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง รวมทั้งตรวจสอบสภาพ ของเครื่องมือ อุปกรณ์ และเครื่องใช้ตามวิธีการและระยะเวลาที่กำหนดตามคู่มือการใช้งาน

(๒) อุปกรณ์วัดปริมาณรังสีประจำตัวบุคคลที่เหมาะสมกับชนิดของรังสีที่เกิดขึ้นจากวัสดุภัณฑ์ อันตรายและลักษณะการใช้ประโยชน์ที่สอดคล้องกับแผนป้องกันอันตรายทางรังสี และต้องประเมินการได้รับรังสี สำหรับผู้ปฏิบัติงานทางรังสีทุกคนเป็นประจำอย่างน้อยทุกสามเดือน หากเป็นผู้ปฏิบัติงานทางรังสี สำหรับอุปกรณ์ถ่ายภาพด้วยรังสีแกมมาทางอุตสาหกรรมหรือวัสดุภัณฑ์ชนิดไม่ปิดผนึกสำหรับ งานเวชศาสตร์นิวเคลียร์ที่ใช้ในการรักษาโรคมะเร็ง ให้ประเมินการได้รับรังสีสำหรับผู้ปฏิบัติงานทางรังสี เป็นประจำทุกเดือน

(๓) มาตรฐานวัดรังสีแบบพกพาที่เหมาะสมกับชนิดของรังสีที่เกิดขึ้นจากวัสดุภัณฑ์ อันตรายและลักษณะการใช้ประโยชน์ที่สอดคล้องกับแผนป้องกันอันตรายทางรังสี สำหรับวัสดุภัณฑ์ ปลอดภัยประเภทที่ ๑ เฉพาะโรงงานฉายรังสีทางอุตสาหกรรม วัสดุภัณฑ์อันตรายประเภทที่ ๒ เฉพาะอุปกรณ์ถ่ายภาพ ด้วยรังสีแกมมาทางอุตสาหกรรม และวัสดุภัณฑ์ชนิดไม่ปิดผนึกสำหรับงานเวชศาสตร์นิวเคลียร์ ที่ใช้ในการรักษาโรคมะเร็งอย่างน้อยหนึ่งเครื่องและต้องได้รับการสอบเทียบมาตรฐานอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และในกรณีที่เห็นสมควร เลขาธิการอาจประกาศกำหนดให้มีการใช้มาตรฐานวัดรังสีแบบอื่นใดสำหรับ วัสดุภัณฑ์อันตรายเพื่อให้เหมาะสมกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงได้

(๔) เครื่องมืออื่น ๆ ตามความจำเป็นและสอดคล้องกับแผนการป้องกันอันตรายทางรังสี

ข้อ ๖ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีในระดับและประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) การขอรับใบอนุญาตผลิต ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับสูง ประเภทวิศวกรกัมมันตรังสีหรือประเภทวิศวกรกัมมันตรังสีและเครื่องกำเนิดรังสี

(๒) การขอรับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้วิศวกรกัมมันตรังสีประเภทที่ ๑ ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับสูง ประเภทวิศวกรกัมมันตรังสีหรือประเภทวิศวกรกัมมันตรังสี และเครื่องกำเนิดรังสี

(๓) การขอรับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้วิศวกรกัมมันตรังสีประเภทที่ ๒ ประเภทที่ ๓ และประเภทที่ ๔ ชนิดไม่ปิดผนึก ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับสูงหรือระดับกลาง ประเภทวิศวกรกัมมันตรังสีหรือประเภทวิศวกรกัมมันตรังสีและเครื่องกำเนิดรังสี

(๔) การขอรับใบอนุญาตมีไว้ในครอบครองหรือใช้วิศวกรกัมมันตรังสีประเภทที่ ๔ ชนิดปิดผนึก ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับต้น ประเภทวิศวกรกัมมันตรังสีหรือประเภทวิศวกรกัมมันตรังสี และเครื่องกำเนิดรังสี

ข้อ ๗ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องจัดให้มีแผนป้องกันอันตรายจากรังสี สำหรับการปฏิบัติงาน โดยต้องมีรายละเอียดอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) สายการบังคับบัญชาด้านความปลอดภัยทางรังสี ซึ่งระบุบุคคลที่เกี่ยวข้องและหน้าที่ ความรับผิดชอบ อย่างครบถ้วนและชัดเจน

(๒) การจัดแบ่งพื้นที่ในการปฏิบัติงาน และมีมาตรการควบคุมการเข้า ออกพื้นที่ อย่างชัดเจน

(๓) กฎระเบียบ มาตรการความปลอดภัยทางรังสี แผนงาน และขั้นตอนวิธีปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับรังสีน้อยที่สุด

(๔) แผนการตรวจวัดรังสี ทั้งที่บริเวณปฏิบัติงานทางรังสีและบริเวณสาธารณะ โดยกำหนด ระยะเวลาที่จะดำเนินการอย่างชัดเจน

(๕) แผนการปฏิบัติหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานในการระงับและบรรเทาเหตุฉุกเฉินทางรังสี และรายละเอียดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เพียงพอในการตอบสนองเหตุฉุกเฉินทางรังสี เมื่อมีกรณีฉุกเฉินทางรังสี รวมถึงแผนการฝึกซ้อม

(๖) แผนการดำเนินงานเมื่อเลิกใช้วิศวกรกัมมันตรังสีหรือวิธีการจัดการกากกัมมันตรังสี ตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๗๘ และมาตรา ๗๙

(๗) ระบบควบคุมและการจัดทำทะเบียนวัสดุกัมมันตรังสี และระบุระยะเวลาการตรวจสอบ ทะเบียนที่เหมาะสม

(๘) การสอบเทียบเครื่องมือที่ใช้ในแผนป้องกันอันตรายจากรังสีที่เป็นไปตามข้อ ๕

ข้อ ๘ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องจัดให้มีแผนการรักษาความมั่นคงปลอดภัยตามประเภท ของวัสดุกัมมันตรังสีตามกฎหมายกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๙๑

ข้อ ๙ ในกรณีที่มีการขนส่งวัสดุภัณฑ์อันตราย ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องมีวิธีการขนส่งวัสดุภัณฑ์อันตรายที่ปลอดภัย รวมทั้งวิธีปฏิบัติกรณีเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินระหว่างการขนส่งวัสดุภัณฑ์อันตรายที่เป็นไปตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๙

ข้อ ๑๐ ให้นำความในข้อ ๒ (๑) ข้อ ๘ และข้อ ๙ มาใช้บังคับแก่ผู้ขอรับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกวัสดุภัณฑ์อันตรายด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑ ให้นำความในข้อ ๒ (๑) และข้อ ๙ มาใช้บังคับแก่ผู้ขอรับใบอนุญาตนำผ่านวัสดุภัณฑ์อันตรายด้วยโดยอนุโลม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

ศุภมาส อิศรภักดี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๘ (๘) และมาตรา ๒๙ (๑) (ข) แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยคำแนะนำของคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดศักยภาพทางเทคนิคของผู้ขอรับใบอนุญาตเกี่ยวกับวัสดุกำมันตรังสี เพื่อให้ผู้ขอรับใบอนุญาตเกี่ยวกับวัสดุกำมันตรังสีต้องมีศักยภาพทางเทคนิคเพียงพอในการดูแลความปลอดภัยของวัสดุกำมันตรังสีที่ขออนุญาต จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้